

PRZEGLĄD TORUŃSKI WŁOCŁAWSKIE

Prenumerata:
na miejscu 2 złote,
na prowincji z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:
za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy,
na drugiej i trze-
ciej—10 groszy, na
czwartej—7 groszy
Ogłoszenia drobne
0,5 gr. za wiersz.
Tłustym drukiem—
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie—40 groszy. Dla
zagranicy ceny o
100 proc. wyższe
Układ ogłoszeń
czterokolumnowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 12-EJ DO 1-EJ W POŁUDNIE — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

W węgiel z kopalni

„H. Renard“

zaopatrzyć się można na zimę w następujących składach węgla:

1. Jan Klabecki, Brzeska 8.	5. St. Lewandowski, Królewiecka 30.
2. Gracjan Cywiński, Bednarska 2.	6. Kreutz, ul. Kościuszki Nr. 23.
3. Stow. „Ogniwo”, Toruńska	7. Moszczyński i Nowakowski, Nowy-Rynek róg Warszawskiej
4. Zofja Surowiecka, 3-go Maja 7.	8. Mohr, ul. Cyganka Nr. 6.

Wagonowe dostawy węgla i koksu wykonuje starannie

HURTOWNIA OPAŁOWA M. NAPIÓRKOWSKI
WŁOCŁAWEK, KALISKA 17, TEL. 209.

Wszyscy Święci w niebie, krom małych dzieci,
zbawili się zapomocą modlitwy.

św. Alfons Liguori.

Paskarstwo próbuje odżyć.

Stolica kraju, a za nią — jak głoszają wiadomości prasy — i szereg miast prowincjonalnych staje wobec zjawiska, które budzi powszechną obawę i oburzenie. Oto zaledwie zdenerwowane, przynębione masy ludności odetchnęły po klęsce paskarstwa trapiącego przez szereg lat wszystkie bez wyjątku sfery społeczne, kiedy zaledwie życie poczęło powracać do form normalnych, kiedy wreszcie tytanicznym wysiłkiem dźwignięto złoty polski na poziom waluty, nie ulegającej strasznej chorobie dewaluacji, kiedy wreszcie ludzie, acz z trudem, poczęli normować swoje budżety i kiedy wreszcie — zdawało się — przyszedł ten oczekiwany okres czasu, w którym życie rozpocznie się na nowo — wtedy to z ciemnych czeluści spekulacji, macherstwa, społecznego i politycznego szantażu ukazał się straszny leb hydry paskarstwa.

Bez żadnych uzasadnionych racyj, bez żadnych przyczyn, któreby zdrowa, uczciwa logika mogła zrozumieć, bez żadnych podstaw, mających wytłumaczenie w dowodach prawdy, poczęło i poczyna podnosić się ceny na najkonieczniejsze, najbardziej codzienne artykuły pierwszej potrzeby.

Prym, oczywiście, wzięli pp.: piekarze, którzy już w czasie wojny i w okresie, który w historii Polski zapisze się czarną kartą, wyrobili sobie tak „patriotyczną” markę, że przejdzie ona do długich po nas pokoleń. Za chlebem — poszło mięso,

za mięsem — nabiał, boć i inni „patrioci” z cechu rzeźniczo-mleczarskiego powiedzieli sobie, że solidarność obowiązuje.

Bezczelność znów zaczyna hulać, a szelmstwo znów się panoszy, jak za nieszczęsnych, mareczkowych czasów... Jako typowy przykład takiej bezczelności, niech posłuży fakt, iż chociaż w stolcy istnieje przepis obowiązujący „patriotów” restauratorów do wydawania obiadów tak zw. „urzędowych” służących dla oszukania głodu tych tysięcy i dziesiątków tysięcy, które zmuszone są do stołowania się w restauracjach, to jednak — mimo tego obowiązującego przepisu — od kilku dni ceny urzędowe obiadów zniknęły, a natomiast restauracje zaprowadziły te same obiady po cenach *à la carte*, to znaczy o 100% wyższe.

Historję tych urzędowych obiadów wyświetlili swojego czasu kelnerzy, kiedy to uprzykrzywszy sobie wyzysk paskarzy, płaczących ciągle na straty, jakie daje restauracja, tknięci sumieniem obywatelskim w ogłoszonym komunikacie wyjaśnili publiczności, z czego to składają się owe „urzędówki” i jak są przyrządzane...

Podniesienie cen obiadów w restauracjach stawia tysiące ludzi, których budżety wyliczone są co do grosza, wobec alternatywy: albo jadać co drugi dzień, albo powiększać sumę swoich miesięcznych długów.

Ani do sumienia obywatelskiego

Kupujemy po największych cenach
dziennych:

ŻYTO, JĘCZMIEN BROWAROWY,
pszenicę i owses oraz wszelkie nasiona.

Regulacja natychmiast gotówką.

„ROLNIK” Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa
z ograniczoną odpowiedzialnością

Telefon 7. RADZIEJÓW Telefon 7.

tej całej zsolidaryzowanej rzeszy paskarskiej, ani do jej poczucia patriotycznego apelować niema co, bowiem ludzie ci dali dowody, że ich sumienia, ich patriotyzm, ich obywatelskość zamyka się w jednym słowie: dusić! Ludzie ci z całą świadomością spychają znów życie kraju w ową topiel bagnistą, w której omal nie postradałby już resztek sił — i cierpliwości; ludzie ci, zorganizowani w ciemną, zbrodniczą mafję, znów chcą wydać Polskę na łup straszego paskarstwa, chcą rzucić na odmetę, w których pieniądź polski stałby się pośmiewiskiem i drwiną.

Niech w kraju rośnie zamęt, rozgoryczenie, zdenerwowanie, niech się szerzy zamęt i chaos, niech na tym podłożu hula agitacja i anarchja, niech podżegacze, wyrotowcy, wszelkiego rodzaju kanalia burzy, otumania, sieja nienawiści, im wszystko jedno, bo dla nich Polska to jest — zysk!

To nie są obywatele, to są ludzie, którzy winni być wyjęci z pod praw obywatelskich. Żadnych względów, żadnych kar, z których ci społeczni zbrodniarze śmieją się w żywe oczy, ale całą surowość prawa, zamykająca za tymi szakalami rygle więzienne, piętnująca ich dotkliwie i boleśnie. Głos opinii publicznej winien domagać się od czynników rządowych jaknajbardziej radykalnych środków ukrócenia drożyzny, znów nieomal z dnia na dzień poczynającej trapić ludność.

Gdzie jest pan Komisarz rządowy, gdzie są jego zarządzenia i przepisy, co robi przemianowany Urząd do walki z lichwą, jak zamierza w tym groźnym zamachu na równowagę budżetową postąpić pan prezes ministrów, obdarzony tak szerokimi pełnomocnictwami?

To są wszystkie pytania, które trapią ludność, i która dotychczas atoli nie znalazła na nie najmniejszej odpowiedzi.

Kraj oczekuje szeregu pierwszorzędných, najdonioślejszych zagadnień, mających decydować o naszym rozwoju, o umocnieniu pozycji swojej wewnątrz Europy. Jeśli przyjdzie to co było: klęska paskarstwa — znów

wszystkie siły trzeba będzie wyladowywać w kierunku walki z tą stugłową hydrą, ssącą soki z całego organizmu społecznego.

Dziś jeszcze jest pora ratunku, niechże pan prezes ministrów, który pokazał, że posiada zdecydowany gest i męską, dojrzałą siłę, chwyci za gardło straszne widmo, stojące na progu naszego życia codziennego i dobitnie pokaże, że skończyły się czasy, w których bandytyzm społeczny i narodowy hasał, jak po dzikich polach.

Polska na taki gest zdecydowany czeka!

C. X. J.

Uroczystość Jubileuszu Straży Ogniowej.

Śpiących resztkami snu włocławian zbudził niezwykle, jak u nas, głos — to fanfary z wieży strażackiej obwieszczają miastu, że radosny dzień już powstał i pora w ślad za nim porzucić wygodny spoczynek.

Uroczyste tony dziwnie słodko przemówiły do rozespianych włocławian i wyciągnęły ich na miejsce uroczystości.

Na Placu Dąbrowskiego stoi tłum ludzi. Msza... Widać skupione twarze i wyczekujące spojrzenia. Cisza zalega wśród szeregów. Poczujesz, że dzieje się coś uroczystego; wielkiego zarazem.

Po mszy św. następują zapowiedziane przemówienia. Pierwsze z nich wygłosił Celebrians ks. Wojsa. Treścią tej podniosłej mowy była miłość wielka, jaką jest przepojony każdy członek straży, miłość, obejmująca wszystkich, większa ponad partię, narodowość, religję... Ten ogrom miłości, powołał do życia przed pół wiekiem naszą Straż Ogniową, której członkowie związani są jakby regułą zakonną, stanowią jakby zakon pod hasłem: »Nawet i życie dla bliźnich«. Głębokie i wymowne milczenie było odpowiedzią na natchnione słowa księdza. Następnie powitał gości w imieniu miejscowej Straży p. naczelnik Bojańczyk.

Po dokonaniu szeregu czynności, przewidzianych w programie, nastąpiła defilada, która zakończyła pierwszą część uroczystości jubileuszowych.

Okolo g. 1-ej cała sala Polonii zapelniła się gośćmi i członkami

miejscowej Straży. Podczas obiadu wygłoszono, zgodnie z programem, szereg mów. A więc wojewoda warszawski p. Soltan, podkreślił znaczenie dnia tego, jako święta miłości i pracy. Zakończył p. wojewoda przemówienie toastem na cześć tego, który może służyć za przykład, gdy mowa o pracy, na cześć pierwszego obywatela Polski—Prezydenta Rzeczypospolitej.

Następnie przemawiał Prezes Rady Miejskiej p. dr. Piasecki, podkreślając znaczenie społeczne Straży.

W krótkich lecz dobitnych słowach, z werwą żołnierza polskiego przemówił p. ppłk. Misiąg. Wskazał na to, że w Straży Ogniowej przechowywała się moc ducha polskiego, że był czas, gdy Straż ta spełniała funkcje stróża bezpieczeństwa publ. — policji. A teraz jest jakby oddziałem wojska, jego dalszym ciągiem. Poza temi zapowiedzianymi mowami było jeszcze sporo innych, wśród nich powszechną uwagę zwróciło przemówienie p. Lewińskiego, zasłużonego członka miejscowej Straży.

Wieczorem „Polonia” bezinteresownie wyświetlała film „Król Jan Kazimierz” podczas oficjalnej kolacji.

W dniu Złotych Godów, życzymy naszej zasłużonej Straży - Jubilatce, aby sztandar swój tak górniosła nadal, jak czyniła to dotąd.

Z KRAJU.

Leszno. (Odsłonięcie pomnika.) W niedzielę, dnia 14 września b. r. odbędzie się tu uroczyste odsłonięcie i poświęcenie pomnika ku czci poległych i żyjących bohaterów powstania 1919 r., walczących na odcinku leszczyńskim. Pomnik, wystawiony ofiarnością społeczeństwa powiatu leszczyńskiego, stanie w pięknym, cieniastym parku przy placu Kościuszki pomiędzy Sądem Okręg. i Powiat. a Gimnazjum państw. imienia Komeniusza, na miejscu, gdzie przedtem stał posąg Germanji. Projekt pomnika jest pomysłu p. inżyniera Sławskiego z Poznania a wykonanie jego poruczone p. Skrzypczakowi, właścicielowi zakładu artyst.-kamien. w Lesznie. Protektorat nad pomnikiem objął p. gen. dyw. Raczewski. Na uroczystość tę, która ma być zarazem wspaniałą manifestacją polskości na najbardziej wysuniętych rubieżach kresów zachodnich Rzeczypospolitej, spodziewany jest przyjazd oprócz licznych towarzyszy pozamiejscowych z Poznańskiego, Pomorza i Śląska także wysokich dygnitarzy kościelnych, wojskowych i świeckich. Odsłonięcie i poświęcenie pomnika odbędzie się w południe o godz. 12. Przedtem nabożeństwo w kościele i pochód towarzyszy z sztandarami i orkiestrami pod pomnik. Popołudniu od godz. 3 wielka zabawa ludowa dla wszystkich w ogrodzie „Strzelnicy” a na zakończenie taniec. Komitet Budowy Pomnika oraz tut. Pow. Powstańców i Wojaków, z którego to grona wyłonila się myśl wystawienia pomnika, zaprasza wszystkie pozamiejscowe towarzystwa do jaknajliczniejszego udziału we wznieście tej uroczystości. Zgłoszenia uprasza się nadesłać na ręce przewodnicz. Komitetu p. Dr. Polewskiego w Lesznie. (Wlkp.).

Wizyta ministra przemysłu i handlu na giełdzie. Wobec niejednokrotnych skarg na niemoralne notowania zarówno na giełdzie zbożowo-towarowej, jak i na pieniężnej, sprawa ta oddawna była przedmiotem rozważań w sferach rządowych. Wczoraj dnia 4 b. m. giełdę zbożowo-towarową i pieniężną odwiedził p. minister przemysłu i handlu inż. Kie droń. P. minister interesował się urodzajem zawieranych transakcji i systemem notowań. Należy się spodziewać, że wizyta ta zapoczątkuje pracę dokła uregulowania sprawy notowań giełdowych.

Uszkodzone banknoty. Ponieważ władze zauważyły, że publiczność przyzwyczaiła się do poszanowania i dbałego obchodzenia się z banknotami złotymi, przeto bank polski zawarł zarządzenie o popieraniu opłat

TANIO! TANIO!

KSIĄŻKI SZKOLNE

i MATERJAŁY PIŚMIENNE

SĄ DO NABYCIA

W KSIĘGARNI POWSZECHNEJ

WŁOCŁAWEK BRZESKA 4

Polska i jej mniejszości narodowe.

Państwo polskie rozwiązało tę sprawę sprawiedliwie i zadowolająco.

GENEWA. Prof. Murray w swoim przemówieniu na Zgromadzeniu Ligi oświadczył m. in., że kwestja mniejszości w Polsce postawiona została w sposób najzupełniej zadowolający. Co się tyczy mniejszości w Turcji, to mówca nalega na konieczność utworzenia przez Ligę Narodów specjalnego ciała, któreby sprawowało ochronę mniejszości w Turcji. Ochrona mniejszości jest — zdaniem mówcy — jednym z najpewniejszych środków zapobieżenia przyszłej wojnie.

GENEWA. W uzupełnieniu depeszy o dyskusji nad sprawozdaniem sekretariatu Ligi Narodów, korespondent PAT. donosi co następuje: Gilbert Murray, delegat angielski, wyraził żywe zadowolenie z powodu sprawiedliwego i życzliwego załatwienia przez Polskę sprawy kolonistów. Zaznaczając fakt ten, Murray pokreślił, że opieka nad mniejszością nie powinna być ciężarem dla poszczególnych państw, lecz wykonywaniem wspólnego dla wszystkich ideału.

Urzednicy i wpisy szkolne.

Ważne wyjaśnienie.

Rada ministrów wydała okólnik, że, począwszy od nowego roku szkolnego, nie będą zwracane urzędnikom opłaty szkolne za dzieci, uczęszczające do szkoły średniej prywatnej, nie mającej pełnych lub niepełnych praw szkół państwowych.

Wskutek podobnej stylizacji wyrazów „pełnych lub niepełnych”, ogół urzędniczy interpretował okólnik w tem znaczeniu, że rząd będzie zwracał wpisy tylko za szkoły z pełnymi prawami rządowymi, figurującymi pod lit. A.

Wskutek tego szereg organizacji urzędniczych wszczęło starania o uchylenie tego rozporządzenia.

Z kancelarii kuratora okręgu na-

ukowego dowiadujemy się, że rząd będzie opłacał wpisy za szkoły, mające nawet niepełne prawa i znajdujące się w spisie szkół pod lit. B.

Jednocześnie kuratorjum okręgu szkolnego warszawskiego okólnikiem wyjaśnia, że seminarja nauczycielskie uważać należy w odniesieniu do opłat szkolnych za średnie szkoły zawodowe, wskutek czego funkcjonarjuszom państwowym, których dzieci uczęszczają do tychże zakładów naukowych, należy się zwrot opłaty szkolnej do wysokości 106 punktów. Prawo do zwrotu opłaty szkolnej przysługuje również i tym funkcjonarjuszom, których dzieci kształcą się w prywatnych liceach.

Nowe aresztowania komunistów w Zagłębiu.

Zemsta bojówki komunistycznej.

W Zagłębiu Dąbrowskim aresztowano kilku komunistów, w tej liczbie znanego agitatora Zduna z Sosnowca za kolportaż bibuły komunistycznej.

W nocy z 3 na 4 b. m. komuniści wywiesili swe płachty czerwone na kopalni „Flora”. W Zagłębiu Dąbrowskim komuniści próbowali nawiązać akcję obchodu święta i tygodnia młodzieży komunistycznej, mianowicie w dniu 7 b. m., t. j. w niedzielę, jednak władze bezpieczeństwa zdołały sparaliżować ich robotę. Podobne zamiary obchodu święta komunistycznego młodzieży w tymże dniu, 7 b. m. prowodyrzy komunistyczni pragną przeprowadzić w całym kraju, lecz

wszędzie w miarę możliwości robotę ich psuje policja polityczna.

Onegdaj aresztowano w powiecie Będzińskim znanych komunistów Rzeszaka i Magdalika, którzy nosili się z zamiarem organizowania czerwonej bojówki, do której zaciągali młodzież i robotników z kopalni.

Ciż komunistyczni bojowcy dokonali napadu na Janą Stęposza na terenie kopalni Koszelew, którego steroryzowali i mocno pobili za to, iż przeciwdziałał w przedstaniu się komunistów do kopalni, w której zamierzali prowadzić agitację.

za wymianę banknotów zniszczonych. Odtąd nie będą pobierane żadne opłaty przy wymianie zniszczonych banknotów, posiadających serje oraz wszystkie numery i podpisy. Zwraca się równocześnie uwagę, że w wypadku żądania przez kogokolwiek

dopłaty za banknot zniszczony, należy żądać interwencji policji, gdyż do pobierania tego rodzaju opłaty nikt wogóle nie jest upoważniony.

Szpitala a sejmiki. Przy kasowaniu ministerjum zdrowia publicz-

nego ministerjum przekazało kilkanaście instytucyj dobroczynnych jak szpitale dla chorych, schroniska dla dzieci i t. p. zakłady opieki społecznej sejmikom powiatowym. Przyjmując te zakłady, sejmiki spodziewały się, że rząd udzieli im pomocy na utrzymanie instytucyj. Ponieważ obecnie wyjaśniło się, że pomocy takiej nie będzie i sejmiki z własnych źródeł winny utrzymywać przekazane im zakłady, niektóre sejmiki zawiadomiły ministerjum, że z braku środków zwinają szpitale. W jednym zaś wypadku szpital został skasowany a pomieszczenie jego oddano na użytek kina.

Licea handlowe. Dla tego typu szkół handlowych, o dwuletniej nauce dla młodzieży z ukończoną klasą szóstą szkoły ogólnokształcącej, opracowuje Ministerstwo W. R. i O. P. wzór statutu, w którym przewiduje się nadanie wychowawcom prawa ulgowej służby wojskowej na równi z absolwentami szkoły średniej ogólnej kształcącej, oraz zrównanie absolwentów liceów z absolwentami szkół średnich ogólnokształcących pod względem państwowej służby cywilnej. Ponadto wychowawcy liceum korzystać będą z prawa zdawania matury uproszczonej. Podstawą uproszczenia będzie: a) zaliczenie ukończonych klas sześciu; b) zaliczenie języka polskiego, historii, religii i języka obcego jako wykładowych w dwóch klasach liceów. Przez uzyskanie tych przywilejów nabędą licea handlowe wielkiego znaczenia społecznego a młodzież przenosząca się do nich z gimnazjów nie tylko nie straci swych uprawnień nie straci lecz ponadto zdobędzie wykształcenie, uzdolniające od razu do pracy zawodowej. W Dzielnicach Zachodnich Polski znajduje się liceum handlowe dotychczas tylko w Bydgoszczy.

Falszywe stużotówki w obiegu! Zarząd zw. banków telegraficznie zawiadomił onegdaj inne banki, że w obiegu zaczęły kursować falszywe stużotówki. Banknoty falszywe mają znacznie słabsze odbicie portretu wodnego Kościuszki niż prawdziwe. W tekście drukowanym w literach brakuje znaków polskich e, ś i ż. Naprowadza to na domysł, że podrabianie banknotów odbywa się zagranicą i przez osoby nie znające języka polskiego.

Zniesienie obowiązku noszenia hełmów przez żandarmerję. Depart. I M. S. Wojsk. z uwagi na przewlekanie się sprawy stworzenia dla żandarmerji specjalnego typu hełmu lekkiego oraz, że noszenie ciężkich stalowych hełmów podczas upałów i mrozów jest bardzo uciążliwe, zezwolił na noszenie przez oficerów i szeregowych żandarmerji czapek rogatywek o przepisanym kroju. Zarządzenie to obowiązuje do czasu wprowadzenia lekkiego typu hełmu.

Nowy sposób propagandy komunistycznej.

BUKARESZT. (Rps.). Z miasta Tighina (Bendery) komunikują o nowym sposobie fabrykacji propagandy sowieckiej. Przed kilkoma dniami nad rzeką, po stronie sowieckiej ukazał się oddział przeszło 200 ludzi uzbrojonych i ubranych w mundury rumuńskie. Oddział ten wyruszył w stronę Ryraspola, skąd wyszedł mu na spotkanie inny oddział w mundurach sowieckich. Między oddziałami rozegrała się zainscenizowana walka, w wyniku której pierwszy oddział w panice cofnął się ku rzecze. Już po kilku dniach w Odessie w Tyrepolu demenstrowano film pod tytułem: Bandy rumuńskie przechodzą Dniestr i napadają na terytorium sowieckie.

Towar choćby najlepszy a niesprzedany chybił powołania, niesprzedana zaś, gdyż nieznaną pozostać musi rzecz niezareklamowana.

NA RATY!!

nie przepłacając, może każdy otrzymać u nas

KREDYT

NA RATY po cenach gotówkowych polecamy na męskie ubrania, jesionki i palta: Bostony, kamgarny, kropy, syberyjny, sukna i „Veloury”.

NA RATY na dogodnych warunkach materiały damskie, gabardyny, wełny kol., zamsze, plusze czarne i kolorowe, koce, koldry, chuski, płótna, zefiry, flanelety, barchany i cajgi.

WEŁNY MUNDURKOWE. NA RATY TOWARY tylko pierwszorzędných fabryk poleca

„Spółka Kujawska” Sp. Akc. NOWY RYNEK 5.

Co niesie dzień?

WRZESIEŃ
10
ŚRODA

Dziś: Mikołaja w.
Jutro: Prota i Jacka.
Wschód słońca o g. 5.22
Zachód o g. 6.33
Wsch. księżycy o g. 2.49
Zachód o g. 11.25

Spozrzenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Wrzesień	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
8	21	53,7	16,5	0	C-0
9	7	52,4	18,0	10	N-1
9	13	51,3	24,5	70	WS-2

max. 8-IX-25,0, min. 8-IX 10,0 opad 2,6.

Z giełdy d. 10.9:

Dolar	5,16
Funt angielski	22,96
Frank szwajcarski (100)	96,93
Frank francuski (100)	27,01
Frank belgijski (100)	25,44
Liry włoskie (100)	22,45
Korony czeskie (100)	15,43
Korony austriackie (100,000)	7,28
4% poz. prem. n. not., 0,77. 8% poz. zł.	6,50
6% poz. ser. II A. 0,88. 6% pożycz. dol. 2,95. 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego — 5% listy M. 12,50. wart. I gr. czyst. złot. 3 zł. 44,95 gr. Za rubla złotego płacono 3 zł. 45,07 gr.	

Rozporządzenie w sprawie zasiłków dla bezrobotnych. Dnia 15 września odbędzie się w Min. Pracy i Op. Społ. międzyministerjalna konferencja o postępowaniu przy wypłacie zasiłków bezrobotnym. Na konferencji tej w obecności delegata Min. Skarbu, kontroli państwowej, M. S. Wewn., Przemysłu i Handlu, M. S. Wojsk, Robót Publ. i Kolei Żel. rozpatrzone zostaną ostatecznie projekt rozporządzenia w sprawie przyznawania zasiłków dla bezrobotnych, ustalonego na konsultacji prawnej w departamencie opieki społecznej. Projekt ten przewiduje między innymi, iż każdy bezrobotny winien zgłosić swe prawo do zasiłku w Państwowym urzędzie pośrednictwa pracy osobiście w przeciągu jednego miesiąca po rozwiązaniu umowy z pracodawcą. Również zgłoszenie się po zasiłek jest jednoznaczne ze zgłoszeniem się bezrobotnego o pracę.

Popierajmy „Głos Wschodu”. Tyg. „Głos Wschodu” zwraca baczną uwagę na wzajemne polityczne i ekonomiczne stosunki Polski, Wschodu i Zachodu. Poświęca pojedynczym państwom specjalne numery dla omówienia całokształtu ich gospodarczego, politycznego i artystycznego życia. Należy więc poprzeć sympatycznie to wydawnictwo. Kupcy i Przemysłowcy polscy muszą przyjść nam z pomocą i poparciem. Tyg. „Głos Wschodu” winien się znaleźć w ręku każdego.

Prenumerata — roczna wynosi 12 zł., półroczna 6 zł., miesięcz. 1 zł. — wraz z przesyłką. Prenumeratory roczni dostaną Ilustrowane Album Wschodu, 6 książek z zakresu literatury, poezji, historii Wschodu oraz piękne podarunki wschodnie.

Adres Redakcji i Administr.: Foksal 17 m. 2.

Możliwość dalszej redukcji urzędników. Urzędnicy państwowi zaniepokojeni są wielce następującym objawem. Przy układaniu budżetu na rok przyszły daje się zauważyć wstawianie do budżetu sum mniejszych jeszcze od tegorocznych na utrzymanie urzędników. Z tego wnioskuje, że jakkolwiek dotąd konkretnych kroków w kierunku redukcji nie przedsięwzięto, to jednak zamiary te wynikają niedwuznacznie z prac budżetowych. Jest obawa, że po zatwierdzeniu budżetu zapóźno będzie zabiegać o udaremnienie akcji redukcji urzędników.

Zniżki kolejowe dla bezrobotnych. Bezrobotni oraz robotnicy emigranci, według udzielonych wiadomości przez Główny zarząd Związku instytucji użyteczności publicznej w Polsce, uzyskali prawo korzystania na kolejach ze zniżki taryfy przejazdowej w wysokości 50 proc. normalnej ceny biletu. Oczywiście tylko przy przejazdach w poszukiwaniu pracy. Zniżkę taką otrzymują robotnicy od władz kolejowych, o ile przedłożą zaświadczenia z Urzędu pośrednictwa pracy o istotnym charakterze bezrobotnego.

Podwyższenie stawek ubezpieczeń w rolnictwie. Jak się dowiadujemy, minister skarbu podpisał w dniu wczorajszym 8 b. m. rozporządzenie w sprawie przerachowania na złoto kwot pieniężnych w ubezpieczeniu od wypadku w rolnictwie, obowiązującym w b. dzielnicy pruskiej, na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o zmianie ustroju pieniężnego. Minister skarbu w porozumieniu z ministrem pracy i opieki społecznej zarządził przerachowanie kwot ubezpieczeniowych, przewidzianych w niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej z r. 1911 w następujący sposób: kwota przewidziana w art. 923 i 925 na 5.000 zł., w art. 223 p. 1 i 227 na 3.000 zł. oraz kwotę przewidzianą w art. 937 na 1.800 zł. Przerachowanie to zarządzone zostało z mocą obowiązującą wstecz od dnia 21 lipca 1923 r. Rozporządzenie to wejdzie w życie z chwilą ogłoszenia.

Srebrne dwuzłotówki. Stosownie do umowy, pierwsze transporty monet srebrnych nadesłane będą do Warszawy najpóźniej po upływie 4-ch tygodni od zaakceptowania próbnych egzemplarzy. Ponieważ próbne egzemplarze monet dwuzłotowych srebrnych znajdują się obecnie w drodze, pierwszy transport monet srebrnych nadejdzie do Warszawy w połowie października r. b.

„Europo, ratuj biedne rosyjskie dusze!”

Poeta rosyjski A. Kuprin zamieścił w „N. W. Journalu” artykuł w formie odezwy do Europy, by przysłała z pomocą Rosji, stojącej przed katastrofą głodu.

Kuprin oskarża zarówno system bolszewicki, jak i kulturalną Europę, która nie uważa za stosowne pomódz ludowi rosyjskiemu, ponieważ rząd sowiecki rekwirował u chłopów zboże, wywoził je zagranicę i za uzyskane pieniądze prowadził propagandę w krajach europejskich.

Przyjaciel Rosji bolszewickiej Nausen, który sam trudnił się propagandą idei sowieckich, aby wresz-

cie poznać za późno, że się mylił — milczy teraz. Zapewne dlatego, że jego ojczyzna czeka tylko na lekkie uderzenie, aby wpaść wnet w ramiona bolszewizmu.

Hoover jest synem wielkiego kraju, ale gdy się przekonał, jak postępuje rząd sowiecki z przymierającymi głodem obywatelami, nic nie chce słyszeć o Rosji.

Kto zechce przyjść z pomocą, gdy pieniądze i chleb zabrane zostały głodującym? Znikąd nie może się Rosja spodziewać pomocy w tym krytycznym momencie. „Europo, ratuj biedne rosyjskie dusze!”

Monety srebrne będą natychmiast puszczane w obieg.

Poszukiwanie administratora majątków państwowych. Władze administracyjne rozesłały do władz podległych okólnik w sprawie poszukiwania niejakiego Gustawa Rudzkiego, b. dzierżawcy majątku państwowego Iwowa (pow. mińsko-mazowiecki). Ktokolwiekby wiedział o miejscu przebywania poszukiwanego, winien zgłosić o tem wiadomość do Biura Prezydjalnego Komisarjatu Rządu m. st. Warszawy. Poszukiwany Gustaw Rudzki zamieszkiwał do I.IV. w majątku Białawaka (pow. wileński, gmina Rudomin). Również są wiadomości, iż miał przebywać ostatnio w Warszawie.

W sprawie szkół tańców. M. S. Wewn. w porozumieniu z Min. Oświaty wydało rozporządzenie, normujące wydawanie zezwoleń na prowadzenie na terenie b. zaboru rosyjskiego t. w. szkół tańców towarzyskich. Według rozporządzenia tego, zezwolenia wydawane będą przez władze administracyjne pierwszej instancji. Dla otrzymania zezwolenia niezbędnym jest udowodnienie, że ubiegający się o nie dają gwarancję solidnego prowadzenia tego rodzaju przedsiębiorstwa i posiadają kwalifikacje dla nauczania tańców towarzyskich, oraz, że lokal wskazany odpowiada warunkom bezpieczeństwa. Kierownicy szkół tańców obowiązani będą prowadzić imienne spisy osób uczęszczających, przytem nauka rozpoczynać się będzie nie wcześniej niż o godz. 10-ej rano i kończyć się będzie o godz. 11 wiecz.

Zaprzeczenie. Wzmianka, jaka ukazała się w niektórych pismach, jakoby Ministerstwo Spraw Zagranicznych uzgodniło z Rządem sowieckim listę wymienną więźniów obywateli polskich znajdujących się w Rosji na komunistów, uwięzionych w Polsce, według wiadomości zasięgniętych u źródła nie odpowiada rzeczywistości.

Wilcze doły. Jedna z najstarszych i najdłuższych ulic naszego miasta zwana „ulicą Płocką” ma ni mniej ni więcej tylko 6 wilczych do-

Dr. S. Dembecki

(z Warszawy)

b. as. klin. i ordyn. szpit. wener. Choroby skóry (włosów), weneryczne i moczopłciowe (dróg moczowych, oświelt. pęcherza, niemoc).
Cyganka 11.

łów, dochodzących do 1 metra głębokości; prócz tego w kilku miejscach znajdują się na całą szerokość ulicy grząskie i cuchnące sadzawki, niektóre na przestrzeni kilku posesyj. Najniebezpieczniejsze i najtrudniejsze do przebycia miejsca są pomiędzy nieruchomościami oznaczonymi Nr. 4, 42, 44, 82, 84, 86, 90, 96, 110, 112 i t. d.

Głosy mieszkańców tej ulicy, o naprawę drogi, to głosy, wołających na puszczę, bo Magistrat odgrodził się rogatką od ulicy Płockiej, pobierając li tylko podatki, ale nic nie dając za to mieszkańcom tej dzielnicy.

Magistrat, rozporządzając odpowiednimi funduszami, jako dobry gospodarz, winien co prędzej przystąpić do naprawy ulicy i bezzwłocznie zasypać niebezpieczne doły i cuchnące sadzawki, a w ten sposób ułatwi dzieciom robotników komunikację ze szkołą i zaoszczędzi im obuwia. Właśnie w dniu Jubileuszu 50-ciolecia Włocławskiej Straży Ogniowej powinien Magistrat postanowić natychmiast wybrukować ulicę Płocką, aby nie narażać na niebezpieczeństwo, wozy strażackie, które każdej chwili mogą być wezwane do przebycia tak pożąłowanego godnej drogi.

Zasypanie wilczych dołów i doprowadzenie drogi do możliwego użytku będzie najlepszą nagrodą i uznaniem dla Jubilatki Straży Ogniowej za jej trudy i prace.

L. M.

Stan zdrowotny. Za czas od 24 do 30 sierpnia r. b. stwierdzono w powiecie włocławskim następujące przypadki chorób zakaźnych; Włocławek: 2 przypadki duru brzuszego, 2 przypadki czerwonki, 1 przypadek plonicy. Olszowa gm. Lubień: 2 przy-

Najpopularniejszy
BÓL GŁOWY
usuwać proszki dla do-
rosłych „Z KOGUTKIEM”
Wyrobu apteki A. Gąseckiego w War-
szawie. Sprzedają apteki i sklepy
apteczne.

padki duru brzuszego z i wynikiem śmiertelnym. Kapitułka gm. Łęg i przypadek duru brzuszego. Poddebice gm. Śmitowice: 2 przypadki duru brzuszego. Lubień: 1 przypadek duru brzuszego z wynikiem śmiertelnym. Wiktorowo gm. Klóbka: 1 przypadek duru brzuszego.

Lekarz powiatowy.

Z OKOLIC.

Z Odpustu w Blennie. W poniedziałek 8 b. m. jako w urocz. Narodzenia Najśw. M. P. odbył się w Blennie odpust, na który przybyło wielu księży i ludu. Już od rana w niedzielę ciągnęły do Blenny z okolicznych parafii kompanie, w których brały udział liczne tłumy. Niektóre kompanie przybyły z odległości nieomal 20 klm. Pogoda dopisała. Odpust wypadł imponująco.

TELEGRAMY.

Uniwersytet ruski.

WARSZAWA, Minister Mikłaszewski, wypełniając uchwałę sejmu z dnia 26 września 1922 roku, zalecającą między innymi założenie uniwersytetu ruskiego, powoła komisję organizacyjną tego uniwersytetu z siedzibą tymczasową w Krakowie. Skład komisji ustali sam minister a wejdą do niej profesorowie polscy i ruscy oraz delegat stały ministerstwa oświaty. Do kompetencji komisji należeć będzie rozpatrywanie ustaw i przedłożeń rządowych, związanych z utworzeniem uniwersytetu ruskiego. Stawianie wniosków o tworzenie nowych katedr oraz w kwestji wyposażenia uniwersytetu, stypendjów i t. d.

Onegdaj konferował premier Grabski z prof. Zollem, delegatem M. S. Z. Łosiem oraz profesorami Rusinami Sanalstowskim i Studzińskim.

Ustawa o pracy młodocianych i kobiet.

WARSZAWA, Pat. W dniu 3 września odbyła się w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej konferencja w sprawie wprowadzenia w życie ustawy z 12 lipca 1924 r. o pracy młodocianych i kobiet. Na konferencji, w której wzięli udział przedstawiciele organizacji pracodawców i pracowników, zostało ustalone, że ustawa winna być wprowadzona w życie we wszystkich dziedzinach pracy, szczególnie artykuł 1 ustawy — z dniem 1 listopada. Wprowadzenie jednakże w życie kilku artykułów ustawy, które wymagają będą specjalnych urządzeń i nakładów, uskutecznione będzie stopniowo, z tem jednak zastrzeżeniem, że prekluzyjny termin upływa 25 lipca 1925 r., w którym to terminie ustawa musi być wprowadzona w życie w całej rozciągłości.

Zjazd katolicki na Śląsku.

KATOWICE, (PAT.) Trzeci śląski zjazd katolicki rozpoczął się 6 b. m. o godzinie 5.30 wieczorem nabożeństwem w kościele Najśw. Marii Panny, odprawionem przez ks. biskupa Zdzisławskiego w wypełnionej olbrzymiej

Browar i Słodownia Sp. Akc. we Włocławku

Zarząd we Włocławku ul. Łęska 28

Wyciąg ze sprawozdania za 1 rok operacyjny od 1 stycznia 1923 do dnia 31 grudnia 1923, zatwierdzonego przez Ogólne zebranie Akcjonariuszów w dniu 29 marca 1924 roku.

RACHUNEK ZYSKÓW i STRAT		PODZIAŁ z ZYSKU	
Wpływy	Mk. 9.868.854.339.—	na tantjeme dla dyrektora	Mk. 110.578.993.—
Wydatki	" 7.657.274.473.—	" " majstrów	" 55.289.496.—
		" kapitał amortyzacyjny	" 1.031.017.67
		" " zapasowy	" 102.234.017.96
		" wynagrodzenie Zarządu	" 194.244.634.13
		" " Komisji Rewiz.	" 90.000.000.—
		" Dywidendę	" 4.500.000.—
		" Superdywidendę	" 1.653.701.707.24
		Razem Mk.	2.211.579.866.—
	Zysk do podziału Mk.		2.211.579.866.—

BILANS W DNIU 31 GRUDNIA 1923 ROKU.

STAN CZYNNY.		STAN BIERNY.	
Nieruchomości	Mk. 1.850.210.—	Kapitał Akcyjny	Mk. 30.000.000.—
Maszyny i aparaty	" 6.256.714.50	" Amortyzacyjny	" 1.005.354.21
Instalacje elektryczne	" 3.741.000.—	" zapasowy	" 1.045.067.—
Różne urządzenia	" 164.360.—	Dywidenda z r. 1922	" 1.996.925.—
Urządzenia biura	" 14.886.310.—	Niepodniesione zyski z r. 1922	" 1.083.200.—
Ruchomości	" 21.172.718.—	Przechodni	" 1.478.319.500.—
Inwentarz żywy	" 10.253.000.—	Podatku pracowników	" 10.720.009.—
" martwy	" 52.391.737.—	Akcepty	" 260.000.000.—
Kasa	" 618.080.202.—	Wierzyciele	" 1.469.376.119.—
Piwo	" 332.565.750.—	Straty i zyski	" 2.211.579.866.—
Magazyn	" 1.739.014.083.—		
Remont kapitalny	" 4.023.453.50		
Dłużnicy	" 2.640.626.502.21		
Przechodni	" 20.100.000.—		
	5.465.126.040.21		5.465.126.040.21

MILJONY BATERJI

do lampek kieszonkowych
z poręczeniem za jakość przewyższającej towar
zagraniczny
stałe konkurencyjnie do dostawy
Zakłady Przemysłowe i Handlowe
„TĘCZA”
Kraków, Czarnowiejska 72/4.

sali teatru miejskiego otwarto następnie o godzinie 7-ej wieczorem pierwsze plenarne posiedzenie zjazdu.

Nie było zamachu na Mussoliniego.

RZYM, Pat. Agencja Stefaniego zaprzecza formalnie wiadomości podanej przez niektóre dzienniki zagraniczne jakoby na Mussoliniego dokonano zamachu.

Ministrowie francuscy przy radiotelefonie

Tel. wł. — PARYŻ. — Członkowie gabinetu zebrali się w głównym budynku pocztowym, celem wysłuchania mowy Prezydenta Ministrów p. Herriota przesłanej drogą radiotelegraficzną z Genewy do Paryża. Ministrowie słyszeli wybornie nie tylko każde słowo wypowiedziane przez p. Herriota, ale także oklaski rzęsiste, którymi Zgromadzenie nagrodziło wywody p. Herriota. Francuska Rada Ministrów wysłała bezpośrednio potem telegram gratulacyjny do swego Premiera.

Krwawe rozruchy w Leningradzie.

BERLIN, (PAT.) »Telegraphen Union« donosi z Moskwy, że w Leningradzie odbyły się olbrzymie demonstracje robotnicze, do stłumienia których użyto wojska. W czasie walk ulicznych zabito 30 robotników. Wobec tego, że z początku wojsko nie chciało strzelać do robotników, do stłumienia demonstracji władze sowieckie użyły batalionu młodzieży

Wyszkolenie szpiegów.

MOSKWA, (Rsp.) W moskiewskich szkołach wojskowych wprowadzono nowy przedmiot — szpiegostwo polityczne. Podczas ostatnich manewrów, jakie odbywały się pod Moskwą, pewna liczba uczniów szkół wojskowych, występowała specjalnie w roli szpiegów politycznych.

I prasa angielska nie wykazuje zachwyty.

LONDYN PAT. Omawiając przemówienie Mac Donalda wygłoszone na Zgromadzeniu Ligi, »Times« stwierdza, że Mac Donald poruszał wiele spraw, mających małe znaczenie. »Morning Post« zarzuca Mac Donaldowi, iż nie chce on uznać, że groźny stan, wynikający z obecnej sytuacji w Zagłębiu Ruhry, pozostaje mimo wszystko niezmienny. »Westminster Gazette« stwierdza w przemówieniu Mac Donalda brak planu w sprawie rozbrojenia.

Tłumienie powstania w Gruzji.

MOSKWA (AW.) Rada komisarzy ludowych Gruzji wydała komunikat, w którym oświadcza, iż w ostatnim czasie daly się zauważyć w górach ruchy powstańcze, kierowane przez t. zw. komitet parytetowy pod przewodnictwem ks. Andronikowa Powstańcy opanowali 28 sierpnia m. Cziatury, utworzyli tam rząd tymczasowy i wydali odezwę do ludności, wzywającą do zrzucenia jarzma bolszewickiego.

Odpowiedzi Redakcji.

Naoczniemu świadkowi M. M. Takie wybryki drobnej ulicznej gawiedzi są tak pospolite, że gdybyśmy chcieli o każdym takim zajściu pisać w gazecie — mieścaby na to nie starczyło.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były felczer szpitala wenerycznego Ś-go Łazarza, przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Młoda inteligentna biuralistka poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, chętnie wyjedzie jako nauczycielka. Łaskawe zgłoszenia do »Słowa Kujawskiego».

Potrzebna zdolna staniczarka, 3-go Maja 9, m. 1, front.

Potrzebna nauczycielka lub nauczyciel z ośmio klasowym wykształceniem na wieś od września. Władysław Przywierzski maj. Mikołajki p. Boniewo stacja Kolejki Jerzmanowo.

Potrzebne na wyjazd młode panienki do chóru teatralnego, z dobrym głosem oraz zdolny sekretarz. Zgłoście Hotel Polski pokój № 11.

Poszukuje się pokoju umeblowanego w śródmieściu, z osobnym wejściem. Cena według umowy. Wiadomość w Adm. »Słowa».

Rządca rolny, pojedynczy, energiczny z kilkuletnią praktyką uczciwy potrzebny od zaraz. Dom Słomkowo, p. Aleksandrów Kujaw.

Sprzedam kredens, szafę i stół 30% taniej niż w magazynie. Stolarz Gdańska 10.

Zgubiono książeczkę wojskową Andrzeja Kawki wydaną przez P. K. U. Włocławek.

Zgubiono książeczkę Pow. Kasy Chorych Leona Pokorskiego. Łaskawy znalazca zechce odnieść do Kasy Chorych.

Zgubiono książeczkę wojskową wraz z różnymi dokumentami Wacława Stawickiego. Łaskawy znalazca zechce odnieść do poliej.

Zamienię obszerne z wygodami mieszkanie we Włocławku na mniejsze w Warszawie. Oferty dla J. M. »Słowo Kujawskie«

Ogłaszajcie się
w »Słowie Kujawskim»